Evaluatie Bankenplan

Prof. Em. Dirk Heremans

Bankenplan - kredietverstrekking

1. Macro-economische context
2. Cijfers evolutie kredietverlening
3. Kredietverlening in nieuwe reguleringscontext
4. Beleidsimplicaties Vlaamse Overheid

1. Macro-economische context als uitgangspunt

1.1. Transmissiekanalen monetaire naar reële economie

- Transmissie rentewijziging volgens kredietbeandering versterkt (accelerator) door
  - Bankkredietkanaal
  - Vermogensbalanskanaal
- Asymmetrische werking t.g.v. financiële crisis: pass-through rentedalingen geblokkeerd
  - Voornamelijk probleem voor landen met bankafhankelijke bedrijven (KMO Vlaanderen)
- Beleidsimplicaties
  - Herstel bankkredietkanaal
  - Versterking vermogenspositie bedrijven
  - Minder bankafhankelijke finacniering bedrijven, meer via marktintermediatie

1. Macro-economische context als uitgangspunt

1.2. Sparen en financiële middelen

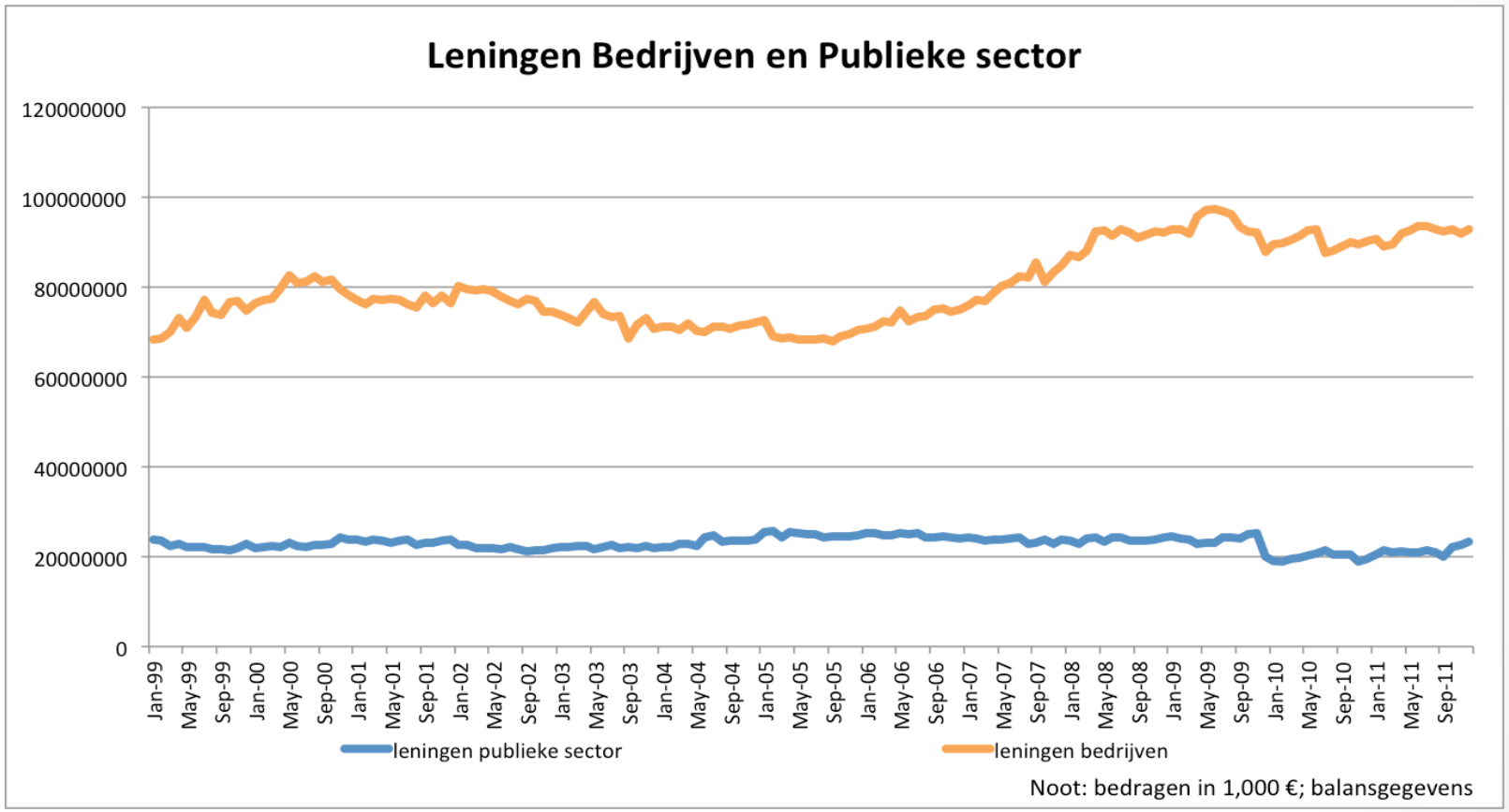
- Financiële middelen houden verband met begroting en betalingsbalans
  - (S-I) + (T-G) = EX – IM

    Private sector | Begroting overheid | Betalingsbalans Lopende rekening
- Financiële sparen
  - Concentratie financiële vermogens bij niet-actieven (derde leeftijd)

    ➡ minder zelffinanciering bedrijven
  - Concentratie beleggingen in KT spaarproducten (fiscale vrijstelling)
    - Meer bankintermediatie
    - Meer risicovolle looptijdtransformatie naar LT investeringen
  - Excess liquide middelen België
    - Financiering expansie Belgische grootbanken naar buitenland
    - Na crisis: concurrentie voor funding door buitenlandse banken op Belgische markt

2. Cijfers evolutie kredietverlening

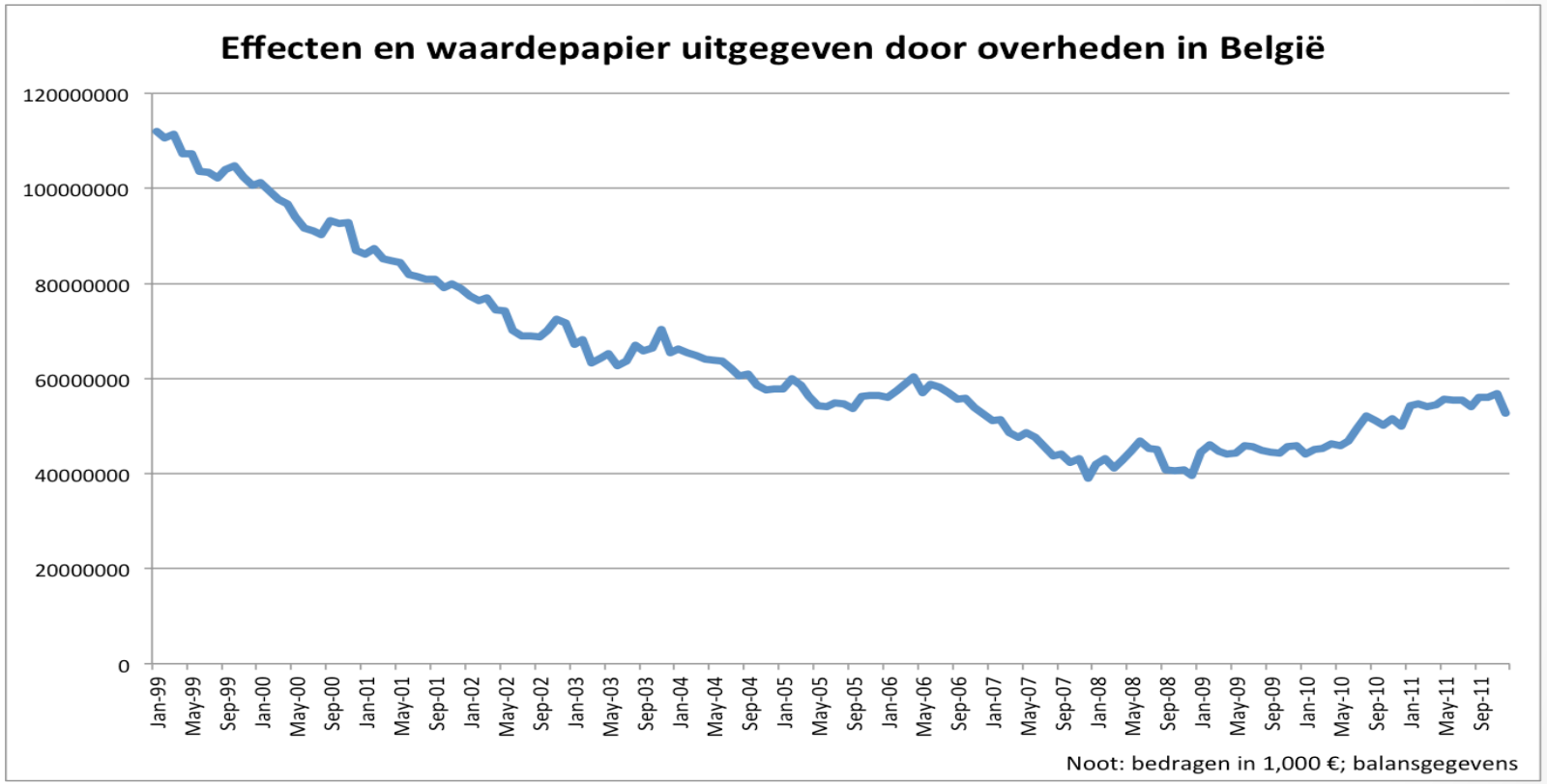
2.1. Evolutie leningen aan bedrijven en publieke sector

Bron: NBB en eigen berekeningen

2. Cijfers evolutie kredietverlening

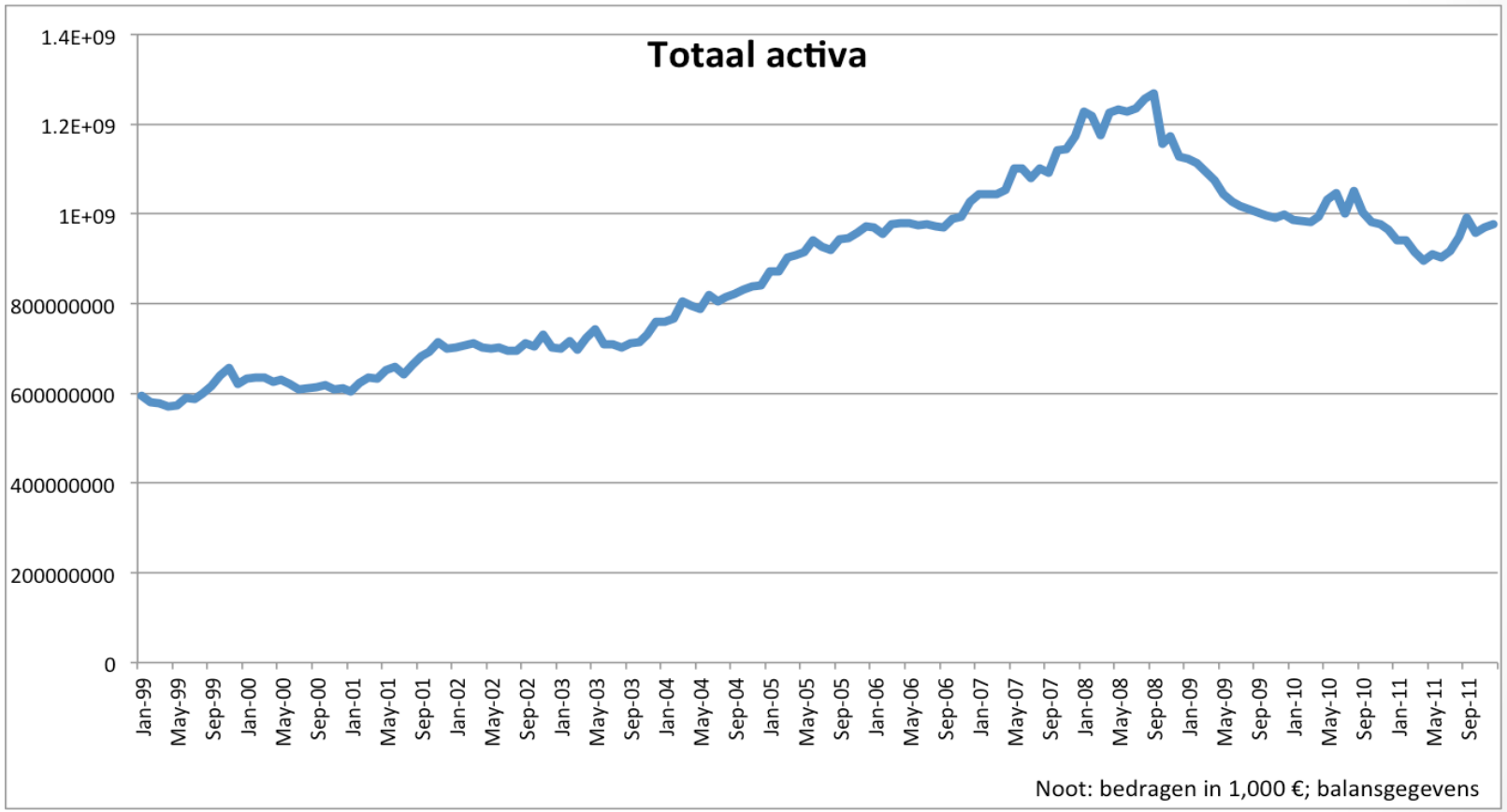
2.1. Evolutie Belgische Overheidsschuld (effecten) aangehouden door Banken

Bron: NBB en eigen berekeningen

2. Cijfers evolutie kredietverlening

2.1. Deleveraging Banken

Bron: NBB en eigen berekeningen

3. Kredietverlening in nieuwe reguleringscontext

3.1. Prudentiële herregulering en toezicht

- Regulering alle aspecten bankbalansen
  - Hogere kapitaalvereisten: 4% T1 naar 10% en meer Basel III/NBB
    - ➡ hogere kost bankintermediatie: duurder krediet
  - Invoering liquiditeitsratio's: LCR Basel III/NBB
    - ➡ kortere looptijd kredieten
  - Leverage ratio's: vreemde middelen t.o.v. eigen middelen
- Nieuwe Basel kapitaalvereisten
  - Eerste pijler: regulatoir kapitaal = % RWA
    - RWA = PD X LGD X EAD
  - Tweede pijler: bijkomend supervisory kapitaal (discretionair NBB) in functie van economisch kapitaal (kapitaal nodig om risico's te dekken obv VaR)
- Gevolgen
  - Beperking op kredietverlening en hogere kredietkosten
  - Procyclische effecten op kredietverlening: inkrimping bij recessie (PD↗ en LGD ↗)
  - Repricing van kredieten in functie van benodigde economische kapitaal om kredietrisico te dekken: strengere kredietvoorwaarden voor slechtere bedrijfsrisico's

3. Kredietverlening in nieuwe reguleringscontext

3.2. Structurele wijzigingen bankenlandschap

- Herstructureringen na reddingsoperaties en overheidssteun (EU herstructureringsplannen)
  - (negatieve?) effecten op “home-bias” bij kredietverlening
- Structurele regulering: splitsing/ring-fencing banken?

➡ Behoud financiële basisinfrastructuur in België?

3.3. Beleidsimplicaties

- Waarborgverlening (EAD) door overheid gedeeld met banksector (zoniet moreel risico, averechtse selectieproblemen)
- Coherentie herreguleringsbeleid met kredietverlening economie (in recessie)?
- Ruimere concertatie overheden: mbt toekomst financiële sector in België en financiering van de economie

4. Evaluatie Bankenplan

4.1. Overheidsinvesteringen

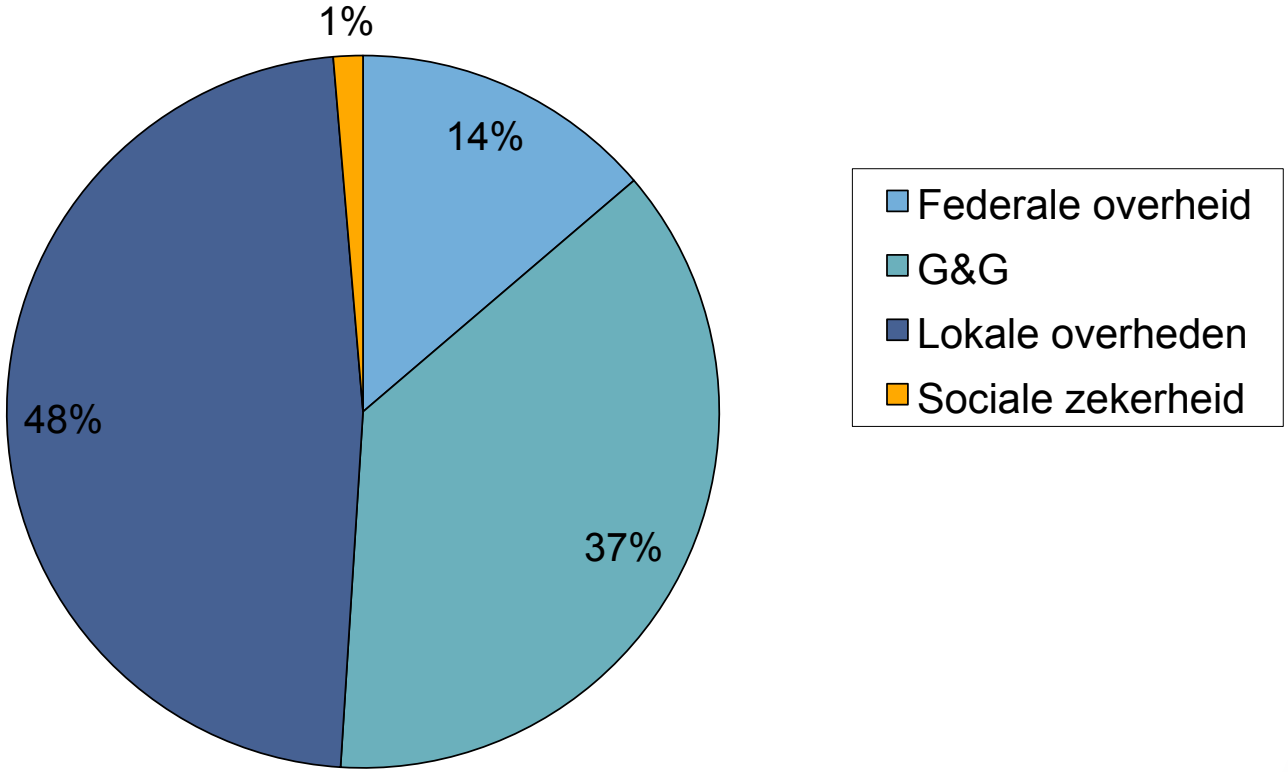
4.2. Financiering bedrijven

4.3. Schuldpositie Vlaamse Overheid

4. Evaluatie Bankenplan

4.1. Overheidsinvesteringen

- Aandeel in kapitaaluitgaven (2008)

Bron: NBB en eigen berekeningen

4. Evaluatie Bankenplan

4.1. Overheidsinvesteringen

- Allain-Dupé, D. (2011). Multilevel Governance of Public Investment: Lessons from the Crisis. OECD Regional Development Working Paper 2011/05

"SNGs responsible on average for 66% of OECD gross fixed capital formation spending and around half of total capital expenditures"

4. Evaluatie Bankenplan

4.2. Financiering Bedrijven

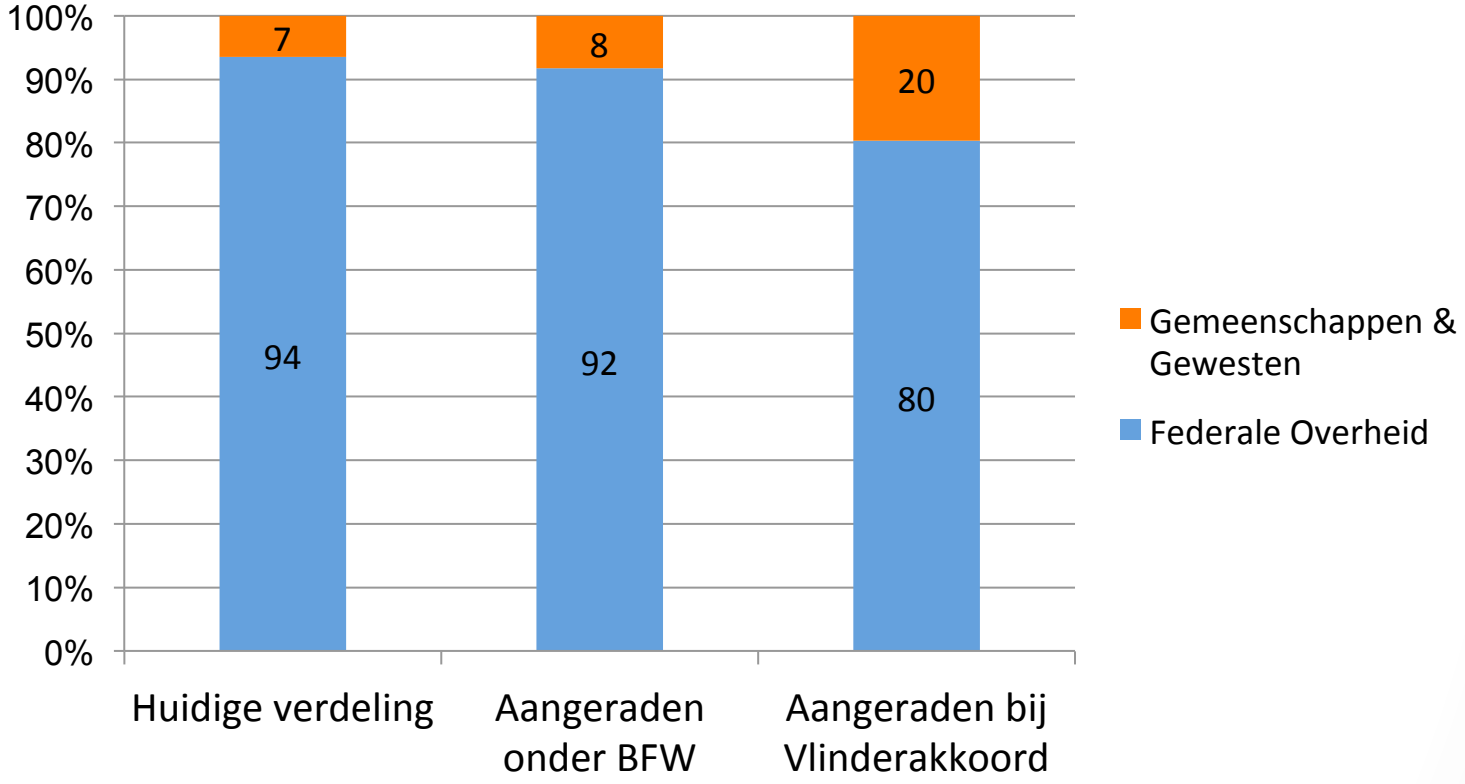
- Meer financiering via financiële markten/minder bankafhankelijk
- Versterking vermogenspositie bedrijven
- Waarborgenlening bij kredieten/risicodeling met banksector

➡ verschillende initiatieven te kaderen in een meer globale visie met regelmatige follow-up/effectevaluatie

4. Evaluatie Bankenplan

4.3. Schuldpositie Vlaamse Overheid

- Verticale schuldverdeling in België

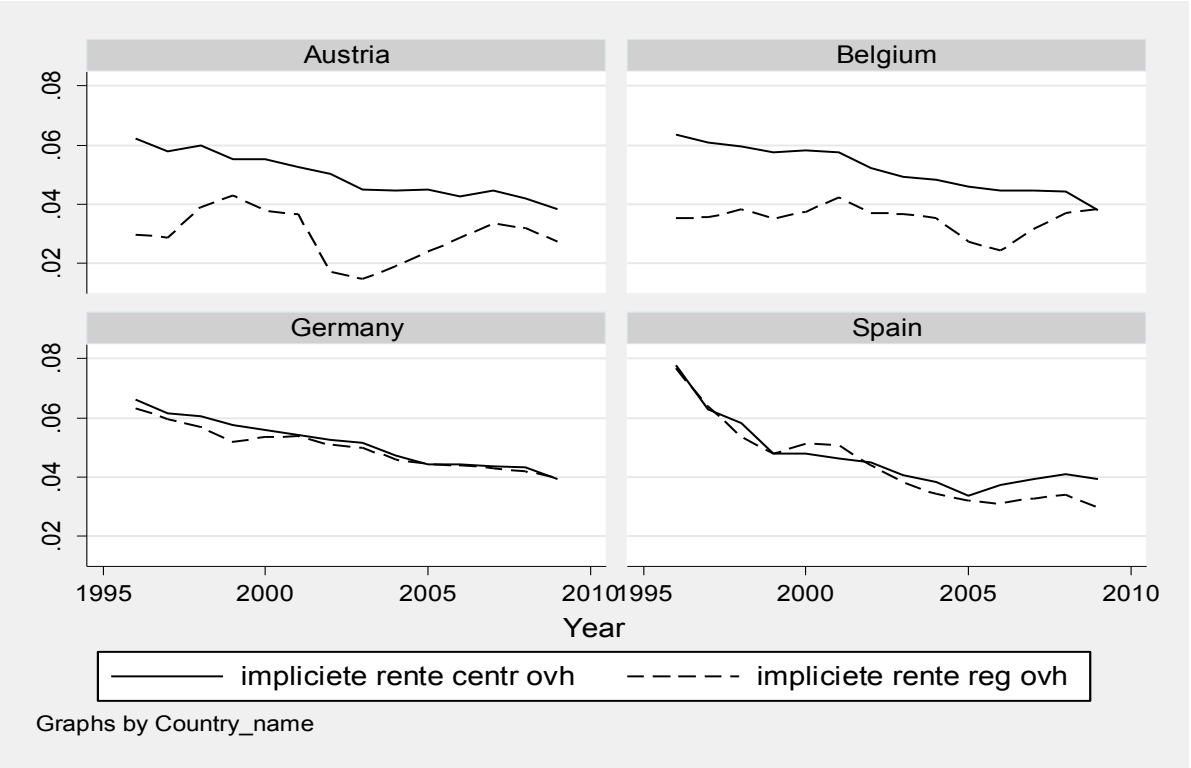

Bron: Heremans, D. en Van Hecke, A. (2010).
Nood aan Regionalisering van de Staatsschuld in de Staatshervorming. VIVES Beleidspaper 12.

4. Evaluatie Bankenplan

4.3. Schuldpositie Vlaamse Overheid

- Interestkost van de regionale tov de federale overheid

Bron: Heremans, D. en Van Hecke, A. (2010).
Nood aan Regionalisering van de Staatsschuld in de Staatshervorming. VIVES Beleidspaper 12.

4. Evaluatie Bankenplan

4.3. Schuldpositie Vlaamse Overheid

- Moody's ratings

Regio	Rating	Outlook
Vlaanderen	Aa2	negative
Waals Gewest	A1	negative
Franse Gemeenschap	Aa3	
België	Aa3	negative